

Hvor meget koster transportopgaverne på din bedrift – i kroner, tid og CO₂?

Transport til og fra marken medfører maskin- og arbejdsomkostninger i planteproduktionen, samtidig med, at der udledes CO₂ ved forbrug af brændstof. Niveaulet af omkostninger og udledning afhænger bl.a. af transportafstand, markstørrelse, transportløsning og afgrødevalg.

Viden om Opdateret 24. november 2022

Det kommer nok ikke som nogen overraskelse, at der bruges mere brændstof og tid på transport jo længere der er mellem mark og bedrift; men hvor meget betyder afstanden? Det kan et nyt værktøj svare på. Værktøjet kan blandt andet beregne, hvor stor en andel af det samlede brændstofforbrug, der bruges på vejtransport. Det kan f.eks. være nyttigt at kigge på i forbindelse med jordfordelingsprojekter og ved køb eller leje af landbrugsjord.

De samlede omkostninger (kr., tid og CO₂-udledning) til transport afhænger bl.a. af:

- Afstand fra lagre til mark
- Indbyrdes afstande mellem marker
- Om alle maskiner og alle in- og output transporteres mellem bedrift og marker
- Kapacitet på transportsystem, herunder om der benyttes traktor eller lastbil til transportopgaver
- Værdi af transportsystemer (dette indgår i transportomkostninger, kr. pr. time)
- Transportsystemernes lønkrav og brændstoføkonomi (kr. pr. time, liter diesel pr. km, indgår i transportomkostninger kr. pr. time)

For at fastslå de reelle omkostninger kan man registrere den tid, der bruges på transport, og beregne timepriser for transportsystemet (hvad koster en traktortime, en medarbejdertime, en lejet time med lastvogn osv.).

Udledningen af CO₂ pr. liter diesel er en fast faktor (inkl. både fremstilling og forbrænding), som gør, at CO₂-udledningen er proportional med brændstofforbruget. Brændstofforbruget udgør kun en mindre del af de samlede udledninger af klimagasser fra en bedrift og udgør samlet set ca. 7% af udledningerne af klimagasser fra hele landbruget.

For at give et bud på både omkostninger og CO₂-udledning i forbindelse med dyrkning af salgs- og grovfoderafgrøder, har SEGES videreudviklet et tidligere regnearksprogram.

Det er nu også muligt at beregne følgende:

- Samlet brændstofforbrug på vejtransport
- Samlet brændstofforbrug i marken
- Andel af brændstof, der bruges på vejtransport ud af det samlede brændstofforbrug
- Klimaaftryk fra brændstofforbrug (kg CO₂)

 Samlet udgift til brændstof

- Brug af lastbil til transportopgaver

Her er nogle tommelfingerregler for økonomi og CO₂-udledning fra brændstofforbruget til vejtransport, hvor "pr. km" er afstanden mellem bedrift eller lager og mark:

- Dyrkning af korn med handelsgødning og nedmuldning af halm koster ca. 100 kr. pr. km pr. ha pr. år og udleder ca. 10 kg CO₂ pr. km pr. ha pr. år
- Dyrkning af korn m. gylle og halmbjærgning eller majshelsæd koster ca. 200-250 kr. pr. km pr. ha pr. år og udleder ca. 20 kg CO₂ pr. km pr. ha pr. år
- Dyrkning af græs med fire slæt med gylle koster ca. 300-400 kr. pr. km pr. ha pr. år udleder ca. 30 kg CO₂ pr. km pr. ha pr. år

– tommelfingerreglerne gælder ved markstørrelser omkring 10 ha – det bliver dyrere og der udledes mere CO₂ ved markstørrelser under 10 ha og bliver lidt billigere og udledes lidt mindre ved større marker.

Du kan se et eksempel på, hvordan tommelfingerreglerne for transportomkostninger kan anvendes i denne korte tegnefilm – bemærk filmen er baseret på tidligere beregnede værdier, men princippet er uændret.

01:05

<https://player.vimeo.com/video/246948082>

Video: Tjek prisen på transport, før du forpagter eller køber jord

Emneord

Maskinøkonomi

Økonomiske analyser

Økonomiske nøgletal

Planter

Tema: Maskiner og Markteknik - dyrkning og håndtering af landbrugets afgrøder

På denne side samles artikler og undersøgelser om bl.a. tørring og opbevaring af salgsafgrøder, FarmTest, lovgivning om landbrugets køretøjer, maskinøkonomi og meget mere. Siden er målrettet landbrugskonsulenter i DLBR systemet, landmændene og i nogen gr...

Vil du vide mere?

Michael Højholdt

Afdelingsleder

SEGES

mih@seges.dk

+45 2171 7781

Benita Hyldgaard

Specialkonsulent Klima

SEGES Innovation P/S

behy@seges.dk

+45 2496 0872

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S   Tlf.   8740 5000
Agro Food Park 15   Fax.   8740 5010
8200 Aarhus N   Email   info@seges.dk

